

Zimovzdorné odrůdy mají navrch

Mimorádný průběh zimních měsíců dává pěstitelům mnoho témat k diskusi. Jedna z neaktualnějších otázek, která byla položena na odborném semináři společnosti Selgen, a. s., zní: „Potřebujeme v České republice mrazuvzdorné odrůdy ozimých plodin?“ Odpověď je jednoznačně ano. Vždyť významné přírodní anomálie se v tuzemsku objevují dvakrát až třikrát v průběhu deseti let. V průměru asi každá osmá zima prověří odrůdy z hlediska jejich mrazuvzdornosti. A právě ta letošní umožnila osvěžit si důležitost této charakteristiky.

Barbora Venclová

Tradiční jarní polní seminář společnosti Selgen se uskutečnil na konci dubna ve Stupicích. Hlavní díraz kladl na otázky přezimování ozimých plodin nejen v České republice. Závazné škody na ozimých plodinách utrpěly také další z hlediska agrární produkce významné země: Jde především o Polsko, Slovensko, Ukrajinu či Německo, a zima ale překvapila i Maďarsko, a dokonce Francii. Naopak v Rusku nepřísobila zásevní škody, jak ukázal Ing. Jan Kronsavský, obchodní ředitel společnosti Selgen.

Další témata odborního semináře směřovala k systému šlechtění obilnin a tepky z hlediska zvyšování mrazuvzdornosti a především novinkám v odrůdové skladbě. Přezimování ozimé pšenice bylo možné posoudit v závěru akce při prohlídce polních po-

Dr. Ing. Pavel Horčíčka komentoval část odrůdových pokusů

Ing. Irena Bižová

RNDr. Ilija Prášil, CSc.

Ing. Ondřej Veselina

Tab. 1 – Zařazení odrůd ozimé pšenice podle stupňů zimovzdornosti – nádhynné

1	Nádhynné odrůdy	2
Bagou	Graindor	Apache
Ferni	Orlando	Carroll
Potential*		Feria
		Pannonicus*

Zdroj: VÚRV, *předěžné výsledky

Tab. 2 – Zařazení odrůd ozimé pšenice podle stupňů zimovzdornosti – nízkoodolné

2-3	Nízkoodolné	3-4	4
Beduin	Baryton	Altigo	Alka
Bill	Biscay	Anduril	Batis
Capnom	Clever	Bureo	Brentano
Florett	Helmut	Globus	Darwin
Indium	Elan*	Henrik	Federer
Jindra		Hermann	Siria
Karolinum		Chevalier	Tower
Manager		Kerubino	Versailles
Mladka		Matylda	
Rapsodia		Pitbull	
Premio*		Precosa	
Antonius*		RW Nadal	
		Sakura	
		Sultan	

Zdroj: VÚRV, *předěžné výsledky

Tab. 3 – Zařazení odrůd ozimé pšenice podle stupňů zimovzdornosti – středně odolné

4-5	5	5-6	6
Alhaba	Aladin	Akteur	Alana
Baktis	Baroko	Citrus	Astella
Eiela	Clarus	Ely	Brilliant
Fortis	Estica	Illas	Cubus
Golem	Nikol	Kodex	Dromos
Magister	Saluros	Radura	Eurofit
Mulan	Samara	Regina	Hedvika
JB Asano*	Vasta	Selidon	Heroldo
		Svitava	Košátka
		Turandot*	Ludwig
			Sulamit
			Šarka

Zdroj: VÚRV, *předěžné výsledky

Tab. 4 – Zařazení odrůd ozimé pšenice podle stupňů zimovzdornosti – vysoce odolné

6-7	7	7-8	8	8-9
Rhea	Asta	Ebi	Mona	Pannonia NS*
Cimmanova raná*	Baletka		Samanta	
Dagmar*	Banquet		Secese	
Dulina*	Bodyček			
	Bohemia			
	Meritto			
	Simila			

Zdroj: VÚRV, *předěžné výsledky

kusů. Vysokou mrazuvzdornost potvrdily například odrůdy Secese, Simila, Bohemia, Meritto, Diadem, Alana, Ely či Turandot, dobru mrazuvzdornost má ale především většína odrůd pocházejících z této firmy. Člen šlechtitelů ze společnosti Selgen je registrovat odrůdy s vyšší odolností k vyzimování než má kontrola Zdar.

Výjimku tvoří Ferni a Hermann určené pro specifické využití.

Orientace na mrazuvzdornost

Poučení z dramatické zimy 2002/2003 vyznělo pěstitelům jeden až dva roky a poté se opět podle dr. Ing. Pavla Horčíčky, ředitele šlechtění, začali orientovat na rizikovější odrůdy. Přitom právě odrůda má podle RNDr. Ilije Prášila, CSc., z Výzkumného ústavu rostlinné výroby v Praze-Ruzyni dominantní vliv na odolnost větší zimním stresům (zařazení odrůd ozimé pšenice

inzerce

podle stupňů zimovzdornosti ukazují tabulky 1-4 prezentované RNDr. Prášilem).

Jak zdůraznil ředitel šlechtění, bez testování odrůd na toleranci vůči mrazu by se hromadili šlechtitelský materiál s nižší

■ Klíčové informace

- Letošní rok prověřil mrazuvzdornost odrůd.
- Většina odrůd ozimých plodin společnosti Selgen, a. s., se vyznačuje vysokou odolností vůči mrazu.
- K novinkám, které se v tomto znaku řadí na přední místa, patří ozimá tepka Cortes, dále ozimý ječmen Lester a ozimá pšenice Diadem a Turandot.
- Jarní plodiny obohaili eilmi pšenice Astrid a odrůdy ovesa Kertag, Oliver a Kamli.

mrazuvzdornosti kvůli nepřiznivé korelaci mrazuvzdornosti a především výnosu zrna. Orientace na tento znak při šlechtění ozimých odrůd na šlechtitelských stanicích společnosti Selgen je proto velmi významná.

opak tuto vlastnost pomaleji ztrácí, vysvětlil dr. Horčíčka. Doplnil také, že Ústřední kontrolní zkušební ústav zemědělský bude pro letošní rok akceptovat materiály, které budou mít průměrnou mrazuvzdornost vyšší než 4.

Jak přiblížila Ing. Irena Bižová ze společnosti Selgen, polovrná odrůda Diadem byla registrována v loňském roce na základě Společného katalogu odrůd druhů zemědělských rostlin. Vyznačuje se vysokým výnosem zrna, dobrou odolností k významným chorobám a polehání (6,5 z devětibodové stupnice). Mezi podobné jako odrůda Turandot v průměru tři až čtyři dny po Sananité. Odrůde vyhovuje set v agro-technickém termínu. Jednotlé výsledky však potvrdily i dobrou reakci na pozdní výsev.

(Pokračování na str. 24)

Širokospektrální postemergentní herbicid do kukurice

MaisTer

MaisTer

- vynikající účinek na ježatku, proso, bery, oves hluchý, jilky, lipnici roční, durman, jaskavce, merlíky, lebedy, iliek, svizel, prituu, hermankovité a brukovité plevele a mnoho dalších jednoletých plevelů
- standard v účinku na pyr plazivy a pochac oset

www.bayercropscience.cz

Bayer CropScience

Zimovzdorné odrůdy ...

Úspěšné jarní obilniny

Předností odrůdy je vedle velmi dobré odolnosti k vyzimování dobrá odolnost k fužáriu v klasu, silná odnoživost, vysoký počet produktivních stébel, dlouhý klas i v hustším porostu a velmi dobrá odolnost k cho-

robnám pat stébel. Nedostatkem je však slabší výnos při nízké intenzitě pěstování. Protráčením řízení na Ukrajině, v Belorusku a ve Švýcarsku, tedy v zemích, kde požadují od odrůd ozimního ječmene dostatečnou zimovzdornost, uvedl Ing. Pavel Matík ze společnosti Selgen.

a z registračních zkoušek vyšla jako elitní odrůda. Disponuje silnými odolnostmi ke všem závažným chorobám. V běžných letech stačí proto jedno ošetření fungicidem většinou ve fázi T2. Díky svým vlastnostem získala odrůda Astrid letos prestižní ocenění Grand Prix Teclagro. Velmi úspěšný program probíhá také ve šlechtění ovsa na SS

von hmotnosti a vysokým obsahem tuku.

Pečlivý výběr odrůd

Letošní zima opět po devíti letech otestovala odolnost (tráclivost) odrůd vůči zimním stresům. Z porostů pojištěných u České pojišťovny byly zasaženy zejména ozimé obilniny – ze 66 mrazena poškozovaných odrůd ozimé pšenice bylo nejvíce škod hlášeno na odrůdách Potenzaál, Federer, JB Aseno a Mltan, u ozimého ječmene nejlépe přezimovaly odrůdy Wendy, Wintmat a Fridericus, uvedl Ing. Jaroslav Sebesta, zástupce České pojišťovny.

(Dokončení ze str. 23)
Morforegulatoru stačí aplikovat střechu až menší množství ve fázi BBCH 27 až 30, standardní dávku fungicidu je vhodné použít na počátku meání.
Jako nástupce odrůdy Alana tituloval Ing. Krouský ozimnou pšenici Turanot. Jde o čerstvou novinku z domácího šlechtění registrovanou v březnu letošního roku. Tato polovaná odrůda se střechu odolnost vůči polehání zlepšuje dobrým zdravotním stavem a vysokým výnosem zrna v ošetřené i neošetřené variantě. V registračních zkouškách dosáhla nejvyššího výnosu zrna v řepařské oblasti, následovaly kukuričná a obilnářská. Vyžaduje seť ve střechu až druhé polovině agrotechnické lhty – saší i pozdní výsev po kukurci. Aplikace fungicidu a morforegulatoru je obdobná jako u odrůdy Diadem, uvedla Ing. Bízová.

Nosnou a klíčovou odrůdou v sortimentu ozimé pšenice společnost Selgen získává Bohemia, která podle Ing. Krouského potvrdila kvalitu v průběhu zimy. Klade hlasy přicházejí i ze zemí, kde se testuje, například z Polska.

Při testování odrůdové mrazivzdornosti i zimovzdornosti patřila v sortimentu ozimního ječmene k nejlepším šestnácti střechaná neshadovníká odrůda Lessor, která byla vyšlechtěna na SS Lužany. V současné době je v registračním řízení na Ukrajině, v Belorusku a ve Švýcarsku, tedy v zemích, kde požadují od odrůd ozimního ječmene dostatečnou zimovzdornost, uvedl Ing. Pavel Matík ze společnosti Selgen.

Mezi její základní charakteristiky patří nadprůměrný výnos semen i oleje, ranost (srovnatelná s odrůdou ES Alegria), nízké rostliny (lémeč na úrovni polotraspící odrůdy DK Secure) a s tím spojená výborná odolnost vůči polehání, zdůraznila Ing. Ivana Macháčková ze společnosti Selgen.

Ceněná je i jeho stejnoměrnost dozrání a především mrazivzdornost. Cortes se ohledně přezimování zařadil na přední místa v hodnocení pro Seznam doporučených odrůd i v pokusech Sraza pěstičů a zpracovatelů olejnů. Nezosilává ani zdravotním stavem – je střechu odolný až odolný proti významným houbovým chorobám. Tvoří silné přisedlé řížce a ani v podmínkách loňského teplého podzimu nepřerušil, vyzdvihla také Ing. Macháčková. Jak doplnila, přestože je řazen do kategorie polopozdních odrůd, těsně unikl střechu rané kategorii, které odpovídá spíše.

Pro zásev ozimní 2012 přichází společnost Selgen ve spolupráci s Českou pojišťovnou se speciálním programem na podporu dojívkářů, Pšenice s jistotou. Jako vysvětlil obchodní ředitel, tento program garantuje u certifikovaných osiv odrůd společnosti Selgen prosřednictvím pojišťovny České pojišťovny finanční náhradu v případě jejich vymizení.

Přezimování ozimé pšenice bylo možné posoudit v závěru jarního polního semináře při prohlídce polních pokusů

Foto Barbora Vondrová

Speciální nabídka

Seznamte se s markyzen
Cortés, konkrétně Herrán Cortés, 1. markyž del Valle de Oajaca, byl jedním z nejslavnějších španělských kolonizátorů. Zda opamuje tuzezná pole, mají plně v rukou pěstiče, ale předpoklady k tomu určité má. Název Cortes totiž patří nové lhtové odrůdě ozimé řepky vyšlechtěné na SS Chlumec nad Cidlinou.

S mrazem si poradí
Při testování odrůdové mrazivzdornosti i zimovzdornosti patřila v sortimentu ozimního ječmene k nejlepším šestnácti střechaná neshadovníká odrůda Lessor, která byla vyšlechtěna na SS Lužany. V současné době je v registračním řízení na Ukrajině, v Belorusku a ve Švýcarsku, tedy v zemích, kde požadují od odrůd ozimního ječmene dostatečnou zimovzdornost, uvedl Ing. Pavel Matík ze společnosti Selgen.

robám pat stébel. Nedostatkem je však slabší výnos při nízké intenzitě pěstování. Protráčením řízení na Ukrajině, v Belorusku a ve Švýcarsku, tedy v zemích, kde požadují od odrůd ozimního ječmene dostatečnou zimovzdornost, uvedl Ing. Pavel Matík ze společnosti Selgen.

Krkalice. Jen v letošním roce navázaly na tradici dobrých odrůd novinky Kerreg, Oliver a Kamli. Poslední jmenovaná odrůda bude podle Ing. Vlastimila Choutra ze společnosti Selgen vlnkou mezi odrůdami nahlého ovsa. Vyznačuje se velmi dobrou odolností proti polehání, velkým zrnem, vysokou objemnou